

CUPRINS

NOȚIUNI DE FONETICĂ / 1

- Alfabetul limbii române / 1
- Vocale / 1
- Consoane / 1
- Grupuri de litere / 1
- Grupuri de sunete / 1
- Silaba / 1
- Scrierea corectă a cuvintelor în care m este înaintea lui b și p / 2
- Vocale și consoane duble / 2
- Cuvântul / 3
- Cuvinte cu același înțeles / 3
- Cuvinte cu sens opus / 3
- Cuvinte cu mai multe sensuri / 3
- Familia de cuvinte / 4
- Propoziția / 4
- Tipuri de propoziție / 4

SEMNE DE PUNCTUAȚIE / 5

- Punctul / 5
- Semnul întrebării / 5
- Semnul exclamării / 5
- Virgula / 5
- Două puncte / 6
- Linia de dialog / 7
- Ghilimelele / 7
- Punctele de suspensie / 7

ORTOGRAME/ 8 - 9

PĂRȚI DE VORBIRE/ 10

- Substantivul / 10
- Adjectivul / 12
- Pronumele / 13
- Verbul / 15
- Numeralul / 17

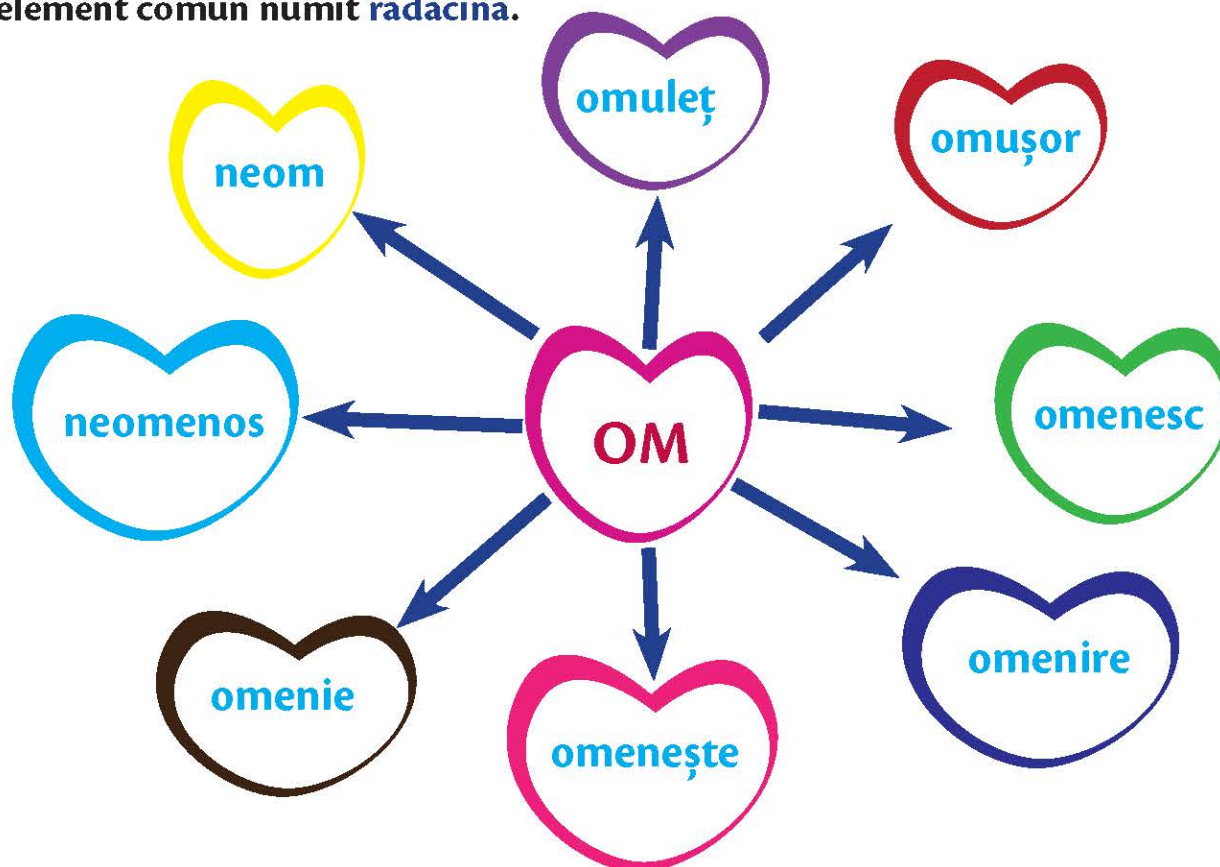
PĂRȚI DE PROPOZIȚIE/ 18

- Propoziția / 18
- Subiectul / 18
- Predicatul / 20
- Atributul / 21
- Complementul / 22
- Schema propoziției / 23

NOȚIUNI DE FONETICĂ

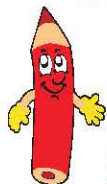
FAMILIA DE CUVINTE reprezintă totalitatea cuvintelor care sunt înrudite ca sens, care au un element comun numit rădăcină.

Ce este propoziția?

PROPOZIȚIA

Propoziția este o comunicare spusă sau scrisă, care conține un singur predicat.

TIPURI DE PROPOZIȚII:

După numărul cuvintelor:

Propoziția simplă este alcătuită doar din *subiect* și *predicat*:
Aceasta poate avea *subiecte multiple*, însă *un singur predicat*:
Există propoziții care nu au subiect, ci *doar predicat*:

Propoziția dezvoltată este alcătuită din subiect, predicat și *alte părți de propoziție*:
Vântul bate cu putere.

După formă:

Propoziția afirmativă: Vântul bate cu putere.

Propoziția negativă - conține negația *nu*: Vântul *nu* bate cu putere.

După ceea ce comunică:

Propoziția enunțiativă - care are la sfârșit *punct*:

Propoziția interogativă - care are la sfârșit *semnul întrebării*:

Propoziția exclamativă - care are la sfârșit *semnul exclamării*:

Trandafirii au îmbobocit.
David, Mihai și Costin citesc.
Ninge.
Fluieră.

Căprioara sare dintre tufișuri.

Câinele a salvat-o pe fetiță?

Ce înțelept este bunicul!

PĂRȚI DE VORBIRE

Cuvintele care ● *denumesc ființe sau lucruri;*
● *exprimă acțiuni*
● *arată însușiri ale ființelor și lucrurilor sunt părți de vorbire.*

Părțile de vorbire sunt: ● *substantivul;* ● *adjectivul;* ● *verbul;* ● *numeralul*

SUBSTANTIVUL

Ce este substantivul?

Substantivul este partea de vorbire care denumește *ființe, lucruri, fenomene ale naturii, acțiuni, stări sufletești și însușiri.*

Substantivul, în cele mai multe cazuri, se poate număra:

un copil - doi copii; o stradă - două străzi; un calendar - două calendare

Există și **substantive** care nu se pot număra: *ochelari, liniște, icre.*

ființe: *cămilă, porumbel, școlar, balenă;*

lucruri: *vioară, ciocan, stilou, mașină;*

fenomene ale naturii: *ploaie, viscol, ceață, promoroacă;*

acțiuni: *înviorare, plimbare, relaxare, învățare;*

stări sufletești: *tristețe, bucurie, mâhnire, empatie;*

însușiri: *vitejie, măreție, iscusință, curaj.*

FELUL SUBSTANTIVELOR

comune

- substantive care denumesc *ființe, lucruri, fenomene ale naturii de același fel;*
- se scriu cu literă inițială mică;
- se scriu cu literă mare numai când este primul cuvânt din propoziție.

Exemple de **substantive comune:**

numele zilelor: luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică.

numele lunilor: ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie etc.

nume de popoare: români, greci, francezi, norvegieni etc.

proprii

- substantive care denumesc o *anumită ființă* sau un *anumit lucru*, pentru a-l deosebi de alte ființe și lucruri de același fel;
- se scriu cu literă mare, indiferent de locul unde se află în propoziție.

Exemple de **substantive proprii:**

nume de orașe și sate: Timișoara, Iași, Suceava, București, Ipotești, Humulești, Văleni;

nume de persoane: Cătălin, Victor, George, Vlad, David;

nume de opere literare: Gândăcelul, de Emil Gârleanu; D-nul Goe, de I. L. Caragiale;

nume de sărbători legale: 1 Iunie, 1 Decembrie, 30 Decembrie, 24 Ianuarie;

denumiri geografice: Carpați, Marea Neagră, Lacul Roșu, Bucegi, Siret;

nume de animale: Moți, Sașa, Grivei, Azorel.

NUMĂRUL SUBSTANTIVELOR

 singular ● substantivele denumesc *o singură ființă, un singur lucru, fenomen al naturii, stare sufletească, acțiune sau însușire.*

 plural ● substantivele denumesc *mai multe ființe, lucruri, fenomene ale naturii, stări sufletești, acțiuni sau însușiri.*

numărul singular	numărul plural
om	oameni
mașină	mașini
joc	jocuri
ploaie	ploi
bucurie	bucurii
vitejie	vitejii

- Unele **substantive** au aceeași formă la **singular**, cât și la **plural**:
pui, ochi, unchi, ochelari, ponei, licurici, ardei;
- Unele **substantive** au numai formă de **singular**:
învățătoare, lapte, vânzătoare, nume, făină, zahăr, orez;
- Unele **substantive** au numai formă de **plural**:
pantaloni, tăiței, genunchi, icre.
- Unele **substantive** au o singură formă de singular și mai multe forme de plural:

numărul singular	numărul plural
corn	coane: <i>Cerbul are coarne puternice.</i> cornuri: <i>Am cumpărat cornuri cu ciocolată.</i> corni: <i>Sunt patru instrumentiști care cântă la la corni.</i>
bandă	benzi: <i>Observăm că sunt mai multe benzi de demarcație a drumului.</i> bande: <i>Acești tineri fac parte din bande diferite.</i>

GENUL SUBSTANTIVELOR

Substantivul are 3 genuri: masculin feminin neutru

GENUL MASCULIN - UN... / DOI...	
numărul singular	numărul plural
un elev	doi elevi
un brad	doi brazi
un urs	doi urși
un toporaș	doi toporași
un porumbel	doi porumbei

PREDICATUL

Ce este predicatul?

Predicatul este partea principală de propoziție care arată ce se spune despre subiect.

Întrebările predicatului:

Ce face?
Ce este?
Cum este?
Ce se spune despre?

● **Întrebările se adresează subiectului.**

S **P**
Bunicul *plimbă* nepotul.
(**ce face** bunicul?)

S **P**
Tata *este* inginer.
(**ce este** tata?)

Cântăreața *este* foarte talentată.
(**cum este** cântăreața?)

TIPURI DE PREDICAT

● **predicat verbal (PV)** - exprimat prin verb sau expresie verbală.
- răspunde la întrebarea **ce face?**

PV
El *cântă* o melodie veche.

PV
Puișorii *s-au întors* la cuib.

PV
De frică toți *au luat-o la sănătoasa*.

PV
M-a tras pe sfoară la piață.

● **predicat nominal (PN)** - exprimat prin verbul „a fi” + o altă parte de vorbire
- răspunde la întrebările: **ce este?** **cum este?**

PN
Bunicul meu *este* **procuror**.
(a fi+ substantiv)

PN
Rochia *este* **minunată**.
(a fi+ adjectiv)

Verbul „a fi” poate îndeplini funcția atât de predicat verbal (**PV**), cât și de predicat nominal (**PN**)

PV Verbul are sensul de **a exista, a se afla**.

Părinții mei sunt la munte. (**Părinții mei se află** la munte)

PN Verbul **nu** are sensul de a exista, a se afla și **este însoțit de altă parte de vorbire**.

Elevii mei sunt silitori.

Marcel este talentat la desen.